

Resume af visionsaftalen med Tønder Kommune

Overordnet målsætning:

Målene for visionsaftalen er at hæve andelen af idrætsaktive i kommunen med mindst 10%:

- I 2023 er minimum 55% fysisk aktive. Dette betyder, at 3900 flere borgere skal gøres aktive i Tønder Kommune.
- Medlemstallet i idrætsforeningerne skal stige med minimum 20%.
- Andelen af kommunens borgere der lever op til Sundhedsstyrelsen målsætninger for fysisk aktivitet skal løftes minimum til gennemsnittet for Region Syddanmark (31,7% i 2017). For Tønder Kommune er det 34,7%. Det svarer til at ca. 900 flere over 16 år skal leve op til de nationale anbefalinger.

Overordnet datagrundlag:

- Den sociale arv har stor betydning for deltagelse i foreningslivet i Tønder Kommune. Der er en markant sammenhæng mellem forældrenes og børnenes medlemskaber i foreningslivet.
- I kandidatspecialet *Fysisk aktivitet hos voksne bosiddende i udkantskommunen Tønder* ses det, at uddannelsesniveaue har betydning for deltagelse i foreningslivet. Jo højere uddannet jo større tilbøjelighed er der til at være aktiv i en forening.
- Sundhedsprofilen for Tønder Kommune viser generelt set en tilbagegang på borgernes sundhedsadfærd. Overordnet set har der været en negativ udvikling på sundhedsparametrene fra 2010 til 2017. Tønder Kommune skiller sig mest negativt ud blandt de sønderjyske kommuner på alle parametre.

Bevæg dig for livet laver en gang årligt dataindsamling på en række udvalgte områder i alle de kommuner, der er Bevæg dig for livet visionskommuner. Denne dataindsamling vil være en del af det løbende opfølgingsarbejde ift. at se om projektet er på rette vej eller om der er indsatser, der skal justeres på. Den første rapport leveres medio 2019.

Indsatsbeskrivelse/Indsatsområder:

Foreningslivet:

- Fokus på at fastholde eksisterende og nye medlemmer.
- Der arbejdes med 25-årsreglen for at give foreningerne et økonomisk incitament til at fokusere mere på at rekruttere voksne. (Igangsættes inden udgangen af første kvartal 2019).
- Der skal arbejdes med at få frivillige ind i nye tilbud. Eksempelvis efterlønnere og de personer der netop har forladt arbejdet.
- Der skal forsøges med CSR-mærke (Corporate Social Responsibility), eller tilsvarende, til foreninger, der viser stor rummelighed, fleksibilitet og ansvarlighed overfor målgrupperne i aftalegrundlaget.

- Der arbejdes med sociale støtteordninger til børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter, herunder også samarbejde med foreninger og private aktører om udvikling og fremme af tilbud, der er målrettet borgere, der ikke er fysisk aktive.
- Der arbejdes med at lave en model for samarbejdet mellem frivillige foreninger og kommunen om bevægelses- og sundhedsinitiativer.

Rum og rammer for idræt og bevægelse:

- Der skal udarbejdes en facilitetsstrategi bl.a. med faktorer vedrørende optimal udnyttelse af hallerne, optimering af drifts- og organiseringsformer og implementering af nye idrætsgrene mv. Desuden skal rum til gadeidræt skrives ind i facilitetsstrategien.
- Der arbejdes med brugen af naturen som bevægelsesarena, herunder adgangsforhold og tilgængelighed.
- Foreninger der vil lave aktiviteter i naturen som arena skal understøttes og have gode vilkår for at arbejde med dette.

Skoler og daginstitutioner:

- Der skal arbejdes med en strategi der sikrer skolereformens 45 minutters bevægelse om dagen på alle skoler.
- Der skal arbejdes med en strategi for implementering af den åbne skole. Herunder forsøgsprojekter som eksempelvis 'Krop & Kompetencer'.
- Der skal arbejdes med en strategi for implementering af bevægelse i alle daginstitutioner.
- Der skal nedsættes en arbejdsgruppe, som fokuserer på de strukturelle forhold og at fjerne barriererne for samarbejdet mellem skoler og foreninger.
- Det skal synliggøres for foreningerne, at organisationerne og specialforbundene har undervisningsforløb i forhold til den åbne skole.
- Idrætscentrene skal opfordres til at være mere proaktive i forhold til skolerne og Tønder Kommune skal understøtte idrætscentrene i denne tilgang.
- Der skal arbejdes med at finde en model til at få tilbud ind i skolerne, der fremmer frivillighed.

Gadeidræt:

- Der skal skabes rum for gadeidræt sammen med de borgere – typisk unge – som kan tænkes at ville benytte sig af de rum. Herunder skal der tages højde for at alle typer af idrætter.
- Der skal indtænkes gadeidræt i de mindre lokalsamfund, og hvordan gadeidrætten kan spille sammen med foreningslivet.
- Gadeidrætten skal være båret af ejerskab blandt brugerne og det selvorganiserede idrætsliv.
- Gadeidrætten skal så vidt muligt placeres i den centrale del af byerne/lokalsamfundet.
- Foreningerne skal have mulighed for at tilbyde undervisning i nogle timer hver uge i idrætsgrene som rum for gadeidræt giver, uden det bliver forpligtende for deltagerne.

Byfornyelse:

- Cykel- og vandrestier, pladser og åbne rum skal optimeres, så disse gøres interessante og brugbare.
- Foreningernes aktiviteter og gadeidræt skal være en del af byfornyelsen, så flere borgere får lyst til at være fysisk aktive.

Målgrupper:

Overordnet skal der arbejdes for, at der skal blive flere fysisk aktive blandt alle befolkningsgrupper i kommunen. Dog vil der for at skabe fokus i arbejdet med implementering af aftalen, blive fokuseret på fire prioriterede målgrupper. For hver af de fire målgrupper oplystes der en række mulige indsatser:

Børnefamilier hvor forældre har et lavt uddannelsesniveau:

Mulige indsatser:

- Forandre rammevilkår vedr. 25-årsreglen, så foreningerne får økonomisk incitament til at henvende sig til målgruppen.
- En udvikling af sundhedsklinikken til et samarbejde med foreningslivet om et bevægelsestilbud for barnet og/eller for familien.
- Bruge naturen som arena for sundheds- og bevægelsesfremmende aktiviteter.
- Skabe flere familietilbud i foreningslivet i hele kommunen.
- Understøtte foreningerne gennem foreningsudvikling, så de bliver klar til at modtage og motivere denne type familier.
- Skabe gadeidrætsmiljøer hvor børn og deres forældre kan deltage.
- Samarbejde med arbejdspladser om tilbud vedrørende fysisk aktivitet.
- Fagpersoner på myndighedsområdet hjælper forældre og/eller familie til fysisk aktivitet.
- Samarbejde mellem kommune, dagtilbud, skoler, ungdomsuddannelser og foreninger om fysisk aktivitet i forlængelse af skoletiden.

Skilsmissebørn og deres forældre:

Mulige indsatser:

- Forandre rammevilkår vedr. 25-årsreglen, så foreningerne får økonomisk incitament til at henvende sig til målgruppen.
- Samarbejde med Selvhjælp Sydvest og/eller det frivillige foreningsliv om trivselsgrupper for skilsmissebørn, herunder også tilbud indeholdende fysisk aktivitet.
- Bruge naturen som arena for sundheds- og bevægelsesfremmende aktiviteter.
- Foreningssamarbejder på tværs af byer og lokalsamfund.
- Give rammevilkår til foreningerne som understøtter muligheden for at skilsmissebørn kan være fysisk aktive i foreninger i to forskellige byer.
- Skabe fleksible idrætstilbud hvor det er muligt at være fraværende i perioder.
- Skabe gadeidrætsmiljøer i flere byer.

Borgere som er på kanten af arbejdsmarkedet/uddannelse:

Mulige indsatser:

- Forandre rammevilkår vedr. 25-årsreglen, så foreningerne får økonomisk incitament til at henvende sig til målgruppen.
- At supplere de eksisterende sundhedsindsatser til også at omfatte fysisk aktivitet.
- Samarbejde med eksempelvis lokalpsykiatrien om sundhedstilbud til borgerne herunder også et bevægelsestilbud i naturen.
- Anvende CSR-mærke (Corporate Social Responsibility), eller tilsvarende, til foreninger, der viser stor rummelighed, fleksibilitet og ansvarlighed overfor målgruppen.
- Inddrage elementer/tanker fra Kultur på recept i arbejdet med at få borgerne tættere på arbejdsmarkedet. Der kan hentes inspiration fra eksempelvis Vordingborg Kommune.

- Bruge naturen som arena for sundheds- og bevægelsesfremmede aktiviteter.
- Samarbejde med uddannelsesinstitutioner om tilbud vedrørende fysisk aktivitet.
- Samarbejde med jobcenteret om formidling af muligheder for fysisk aktivitet.
- Samarbejder mellem kommunale institutioner og foreningslivet om tilbud som gør det nemt for målgruppen at blive fysisk aktive
- Samarbejde mellem kommunale institutioner og foreningslivet omkring konkrete indsatser for specifikke målgrupper.
- Oprette tilbud med fysisk aktivitet til ledige, efter inspiration fra eksempelvis Aabenraa, Herlev og andre kommuner.
- Oprette tilbud, muligheder og arenaer, hvor veteraner kan være aktive.

Motionsuvante voksne og seniorer som er på vej ud af arbejdsmarkedet eller netop har forladt arbejdsmarkedet:

Mulige indsatser:

- Forandre rammevilkår vedr. 25-årsreglen, så foreningerne får økonomisk incitament til at henvende sig til målgruppen.
- Fokus på de nære tilbud, da mange vælger at deltage i tilbud lokalt.
- Oprette 'bevægelsesvenner', hvor frivillige hjælper inaktive til at dyrke fysisk aktivitet.
- Samarbejde mellem patientforeninger og idrætsforeninger i forhold til rehabilitering.
- Samarbejde mellem foreninger og kommunens forebyggende seniorområde.
- Samarbejde mellem arbejdspladser og foreninger omkring motionstiltag.
- 'Motion på recept'-konceptet skal tænkes ind i samarbejdet med sundhed, patientforeninger, idrætsforeninger og idrætstilbud.

Kontaktperson:

Projektleder Esben Lund Mølhede Thøstesen

Elmt6@toender.dk